

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.
ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 4-50 ДИН.
ПРЕТПЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРБИЈИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТПЛАТИТИ СЕ МОЖЕ
САМО КОД ПОШТА
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ
ФУНКЦИЈА НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ
НА „КОСАНЧИЋЕВОМ
ВЕНЦУ“ БР. 16

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

Живот — Хајдук Станко — Идиот — Ситнице — Накит.

ЖИВОТ

(ХАЈДЕ)

Са неба звезда паде,
Покри је црни мрак;
Љубавна беше звезда,
Љубави прве знак.

Са руже свену, паде
Мирисан, диван цвет —
Ветар га собом узе,
У далеку широм свет.

У лугу голуб гуче,
А ловац вапе лук —
И голуб тужан паде,
И умуче му гук.

И све је тако тио, —
Престаде чар и бај...
Живот је тако мио,
Ал' брзо дође крај.

R.

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од

Јан. М. Веселиновића.

(12)

ПРВИ ДЕО

О Д М Е Т Н И К

(НАСТАВАК)

— Ех, бива, ово ваља! Ово вриједи роба из тамнице!... Сад сам лијепо, без по муке, турио угарак у обје куће... Док се сад заваде, неће им се ни чукун-унуци помирити!... Ха — ха — ха — ха!... И село ће се њих ради позавађати!... Право вели Маринко, ондај ће ми Црнобарци доћи да их мирим!... Неће им ништа помо-

НАКИТ

(ПРИПОВЕТКА НИКОЛЕ ЈЕЖОВА)

... Ви, господо, ради сте чути чудну причу Та много прича сами смо саставили, само да не би била у друштву досадна. Но, ја ћу вам сад причати догађај, који није измишљен. Случајно ми се пробуди у свести. Ал' да се поткрепим: Спаси бог! У ваше здравље — и важе чашу. Молим да ме саслушате.

Пре једно 20 година, кад ми је било 33 или 34 године имао сам све дарове природе, којима ме је обасула била; сад је све то страћено. Био сам леп, снажан, здрав, нисам знао за несаницу и катар, бање и т. подобно. Разуме се да сам волео женске; а имао сам и успеха. Така је младост. И ја сам се сваком приликом користио. Једном се тако познам са неком Варјом. Мислио сам да ћу брзо задобити срце њено, али се преварих: Варја се држала чврсто. Решио сам се по што по то да и она мене заволу, па сам морао чак ићи и на гроб њена оца, кога је Варја јако поштовала, да се тамо кунем својом љубављу. Тад ми и она поверова. И ми се заједно настанисмо. Собом је донела све што је имала: сандук с хаљинама, машину...

Но она је увек плакала.

— Сећаш се Ђењечка, ти си се на гробу заклео да ћеш ми бити веран! Бог ће те казнити, ако ме оставиш!

ћи они дрљави поп, него Суљо, или како ме они вабе Крушко.... А ја ћу се ондај до миле ласти ребрити по Црној Бари!... Виђећемо да ли више вриједим ја или Усо из Богатића, те га једнако хвале!...

И пун задовољства извали се на диван, пуштајући густе димове... И у оним плаветникастим колутима он виде дивне и красне слике, виде своје лепе наде остварене...

Чибук му испале из руке, а у одаји се зачу лако хркање...

VIII

Гром из ведра неба

Освануо 21 јули. По самом јутру видело се да ће дан бити веома топал. Први зраци сунчеви чисто су пекли кроз онај чисти ваздух.

Кмет Јова уранио, умрио се, молио Богу, па, по свом давнашњем обичају изашао до свога кованлука.

У кући живот. Ужурбали се млађи, спремају се на посао, на који их је одредио седи домаћин. Ту је и чича Сима, кнез. Дошао да види хоће ли му кмет што наредити. Спокојно седи старина и још спокојније нагиње чутурицом коју му млађи изнесе!.. Био је уверен да тога дана неће много касати. А и куда би? Свет је по радовима, сваки то гледа, да за лепих дана, оврше и снесе у амбар свој труд и зној...

Док бану у авлију Иван Миражић. Био је блед као крпа. Како дође он запита за домаћина. Кад му рекоше да је код кованлука, он се диже журно к њему.

Сима се чудило шта је Ивану те се тако узневерио, али се још више зачуди кад виде и кмета тако исто бледа, где се враћа из кованлука.

— Симо! — рече он брзо.

Било је пролеће. Ми смо тако живели у љубави. Тако је то трајало до августа и све се измени. Тад се ја познам с једном удовицом, женом неког потпуковника... И наши се односи изменише. Често смо се свађали. Варја је била страшно љубоморна и све ми претресала не би ли нашао какав знак мога неверства. Једном после дуге свађе и плача, она ме запита

— Ти ми још ништа не донесе на дар да ме обрадујеш? Ниси, зар, хтео?

— Не... па дао сам ти брош за рођен дан.

— Брош?... А што њега спомињеш? Може бити жао ти је? Узми га натраг...

— Ама, шта значе ти разговори?

— Е, ево шта значе. А за кога си спремио ону дивну кутију и метуо је на дно фијоке?

И Варја скочи, наже се под сто и извуче кутију.

— Говори! викну Варја. За кога си ово купио?

— Варја, то није купљено. Остави то где си нашао.

— Шта има унутра? Дај кључ, јер ћу аубима отворити.

— Да задовољим твоју глупу радозналост, рекох.

Она узе кључ и, кад отвори кутију, завуче обе руке унутра

— Шта је то? зашта она зачуђено.

— То је накит моје покојне матери! одговорих ја... то је по родична ствар. Тим крстом је моја баба благословила моју матер и ја га врло јако ценим... Метни све то опет где си и нашао и не окрећи тај крст.

— Чујем!

И Сима скочи као опрљен.

— Брзо, али, што брже можеш: зовни ми попа!

Виде Сима да је то нешто озбиљно, па, колико му старе ноге допуштаху, пожури да изврши кметов налог.

Јова повуче Ивана у своју одају.

— Ама... то ти озбиљно велиш?...

— Озбиљно.

— Је ли истина, по Богу?!...

— Да је и мени ко прич'о, ја му не би' веров'о... али, обијен сандук и однето све!...

— А колико 'но рече да је било?

— Равни' две стотине дуката!..

— Две стотине дуката!.. Их!.. А сумњаш ли на кога?...

Иван умукну. Саже главу и пониче ником...

Кмет је ходао преко одаје. Та то није било за њ само чудо, него страх божји... Тридесет година кметује, а тога чуда, запамтио, па ни чуо није. У мислима сећао се он сваког домаћина и његове чељади, и он не смеде, ама ни једног часка, посумњати ни на кога... Све то беху људи часни и поштени, све то беху деца добра и ваљана...

— А је ли?... Да ниси имао који' гостију ово дана?

— Нисам.

— Да ти нису Турци долазили?

— Нису. Нико живи није свратио у моју авлију има месец дана...

Јова опет поче ходати... Он не знаде шта да мисли... Пљесну се од муке, рукама, и очајнички стаде говорити:

— Крађа!... У Црној Бари крађа!... По'аран човек у Црној Бари!... И то онда кад кметује Јова Јуришић!.. О, Господе!... је ли то могућно?... Па шта ће нам сад рећи друга села?... Знам!... Рећи ће ми: не поноси се! спусти мало дурбиљ... та у твојој Црној Бари обијен је човеку сандук и однето му две стотине дуката!... Ко да преживи ову бруку?... И то још под седу косу!... О Господе!... Што ми јуче живот не узме да овога покора не доживим!...

Па поче дрктати од жестина. ...И сузе му ударише..

У тај пар уђе попа.

— Добро јутро!

— Зло, мој попо! — рече Јова.

— Што, Јово?

— Крађа!

— Моје руке нису погане... Али ти лажеш. То није твоје мајке, него је то за нову љубазницу.

— Не брбљај којешта, Варја! Ама, дајем ти поштену реч да је то од моје мајке...

И од тога дана Варја ми, просто, поста и досадна и одвратна. Али ми поверова.

— У том случају — рече — ја ћу ово за себе узети.

Ја да изађем из памети.

— Остави то на своје место, или ћу те, чујеш ли, животињо једна...

Варја брзо метну накит себи око врата, крет јој паде на груди и оданде се цаплио млаз румене крви. Она ме погледа очима пуних суза и прошапта брзо.

— Ти овим треба да благословиш своје будуће чедо...

Сав гнев прође за тренут. Она ме загрли.

— Је ли, ми се никада нећемо растати?... И украс твоје мајке биће ти увек пред очима. Како је леп! А што је један крај од крета одбијен?

— Не знам, рекох. То је одавно...

И она стаде да ми се улагује. Али у моју душу већ је ушао црв: „С њом треба што пре свршити.“

И тај крај, господе, дошао је раније но што сам се могао и надати. Удовица, о којој сам мало пре започео причати била је жена ексцентрична и одважна. Једном бану код нас и стаде да грди Варју због зврјања њене машине. Начини се читав лом.

— Крађа?! — упита пренеражен поп. — А коме... где?...

— Мени — рече Иван.

Кмет једва дође до речи. Он исприча попу како је Ивану нестало новаца.

Кад кмет исприча, попа се окрете Ивану:

— На кога сумњаш? — запита га.

Иван опет ником пониче.

— Не знаш ко је? — упита поп опет.

— Та то и јесу јади, мој попо!... Ту и нема више сумње...

— Па ко је? — рекоше у глас и поп и кмет.

— Видео га мој Лазар... Јуче је и пуц'о на њега...

Обојица пренуше. Још синоћ за вечером чули су шта је јуче у колу било. Обојица на један пут викнуше:

— Станко?!

— Станко — рече Иван.

— Ама, зар Станко Алексин? — упита кмет.

— Он главом!... рече Иван. — Онај мој љутац — ка' и сам што сам — смотри га јуче, баш кад изиђе из вајата. „Зачудим се — вели — шта ће Станко у вајату. Одем да видим нема ли које од кућана. Кад тамо — разбијен сандук и однете паре... Ја ти се наљутим, докопам ништољ, па за њим...“

— Иване! — реч поп. — Не греси душе!...

— Ама, попо, Бога ми!..

— Ама ја чујем — пресече га поп — да је Лазар пуц'о на њега због Севића девојке...

— Веруј, попо, да то није истина!

Поп ућута, пређе један пут преко собе, па, више за себе, рече:

— Да су ми рекли: Станко убио човека — веров'о би'; али Станко покр'о — не верујем!...

Онда се окрете кмету.

— Јеси ли звао село?

— Нисам.

— Зови!...

Кмет изиђе те нареди Сими да сазове село, па се врати у собу.

— Шта мислимо сад?... запита он попа.

— Још не знам... 'Ајдм'о судници, па ћемо се разговорати.

И сва тројица кренуше се, оборених глава, судници...

* * *

Није прошло ни пун сахат, а Сима већ сазвао домаћине. Дошли људи, ужурбали се, па питају један дру-

Потпуковниковица рече да не трпи зврјање у кући, а и саму девојку. За тим оде а за њом се крену и Варја.

— Ти идеш?

— Идем. Да богме... Збогом!

А ја почех:

— Узми ово... на. Треба ти, за бога...

— Паро? Од вас? Да бих знала да ћу издахнути и црћи крај туђа плота не би узела. Проклети да сте!

И, у залуд, господе! Варја не одржа; писала ми је и молила за помоћ. Ја сам јој неколико пута слао мале суме. Најзад, она ми све опрости и бољила ме да се врати. Али ја сам већ био у канџама потпуковниковице, која ме је собом одвела на своје имање близу Москве. Пред полазак баш добијем писмо од Варје да ће скоро да постане мати. У писму је изјавила наду да ћу ја доћи да видим своје дете.

Не вреди да вам причам како сам живио код потпуковниковице. Она је хтела да се њом оженим, али се спасем бегством у Москву где ми тада баш беше тетка умрла и оставила ми прилично наслеђе.

Удовица, смрт теткина, наслеђе, задржаше ме читаву годину И тако останем у Москви.

Прође три године. Заборавих Варју као да је никад није ни било на свету... Но прича још није свршена... Деде, добро здравље, спаси бог!...

И тако прођоше године. Скоро одох у Петроград. За брачни живот нисам марио. Зар ми је и било до тога, кад сам се већ у-

гог: што ли их кмет, на таком лепом, радном дану сазива.

Скоро последњи дође Алекса Алексић. Људи га погледаху ћутећи. Све село је знало за јучерашњи догађај. Међу тим, он још ништа чуо није: ни му је казао Станко, нити се с ким састајао. Па, као човек мирне савести, још је ведар и разговоран. Крстом се крсте људи; неки чак рекоше:

— Ја тврда срца, по Богу брате!...

Сиромах Алекса!... Ни сањао није шта му се спрема!...

— На један пут наста тајац.. Из суднице изиђоше попа Милоје, кмет Јова и Иван.

Кмет беше озбиљан. Данас, први пут, не видеше сељаци његовог ведрога чеља и осмејка. И ведрину и осмејак заменише набрекле жиле на слепим очима и натмурене веће.

— Браћо! — поче он. — Сазв'о сам вас да вам јавим: да се нешто страшно у нашем селу догодило, нешто што нас је обрукало и осрамотило пред целим светом...

Глас му је дрктао...

Све живо зинуло од чуда, па гледа у њега... Нису људи научили да га таквог виде.

— Браћо! — рече он опет. — Тридесет година ја сам, по вашој вољи, глава Црне Баре. За тридесет година мога кметовања оваког непочинства није било!... Јуче је, браћо, у нашем селу учињена крађа!...

Нешто проструја кроз оне старине. Наста жагор као у кошници... Из тога жагора једва се разабра један глас.

— А коме је учињена крађа?

— Ево! — рече кмет. — Иване, опричај сам људма шта ти се десило.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

И Д И О Т

роман Достојевског

(12)

(НАСТАВАК)

Тај „случај“ (како га назва Тоцки) почео је одавно, тако пре осамнајест година. На поредо с једним богатим спахилуком Атанасија Ивановића, у једној губернији средње Русије, сиротовао је један мали поседник и убоги спахија. Беше то човек славан са својих честих анегдотских малера — официр у оставци, од добре племићке породице, (у томе

живио у интриге и љубавне афере? — Ех, сви смо ми слуге свога тела, душу чини ми се, и не признајемо да постоји, на живот гледамо са глумачким афектом. осећања срца не постоје за нас и изгледају нам смешни. А наш култус — то је разврат и — и задовољни смо том маскарадом што се зове живот. Какав нас чека живот? Никакав. Капља или се цигорница надме, или се ноге одуму... то је све... тако ми мислимо и ако се варамо... Него ја страшно философiram. Да продужим своју причу.

Често идем у вртове. Тамо купујем цвеће а и познам се с којом новом дамом.

Пре две недеље, баш кад су ме Сергеје Васиљевић и Петар Владимировић чекали у „Самарканду“ ја одох у један парк. Тамо сретнем једну девојку, сирото одевену. Погледам — црте лепе, очи влажне, усне румене — красно чељаде. Запитах је оће ли лимунаде. Она одмах пристаде. Нема сумње да је и сама помислила е је наишла на каквог штедљивог чичицу.

За тим одосмо заједно на вечеру. Запитах како јој је име. Каза да се зове Мања. Јела је много, пила умерено, а то ми се баш и допало. Дуго смо ћаскали, најзад Мања погледа у сат и насмеја се.

— Ау, готово већ зора! рече.

— А зар је то доцкан?

Она ништа не одговори, испи своју чашу. У тај мах погледах јој у бели врат и згранух се.

— Шта ти је ово? запитах је.

— Шта? Ах, ето, — а, шала! Погодите...

беше он нешто чистији од Тоцкога), по имену Филип Александровић Барашков. Он се грдно задужио, и тек после силног напора у раду, удесио је којекако своје малено имање. Један мали успех необично га је окуражио. Окуражен и озарен надом, он се удалио на неколико дана у среску варошицу ради виђења, и да би се разрачунао с највиђенијим својим кредитором. Трећег дана по доласку у град изађе преда-њ' заповедник његова сеоцета на коњу, с опашеном брадом и огорелим јабучицама, те му рече. да је „баштина изгорела“ јуче у по дне, и ту је изволела изгорети и супруга, само дечица осташе“. Барашков, и ако беше навикао на „модрице фортуине“ опет не може поднети терет ов г изненађења: он полуде и после месец дана умре у врућици. Изгорело имање, са растуреним робљем по свету, продаде се за дуг; а децу Барашкова: две мале девојчице од шест и седам година, из великодушности, узе Атанасије Ивановић Тоцки, да васпита. Оне се почеше васпитавати с децом управника Атанасијева, једног пензионисаног чиновника, који имађаше велику породицу и беше Немац. На скоро остаде само једна девојчица, Наста, а млађа умре од сипње. Тоцки у брзо заборави на њих, јер живљаше у иностранству. После пет година сврати се Атанасије Ивановић уз пут да види своје имање, и од један пут опази у своје дому, и у породици свога Немца, лепушкасту девојчицу од 12 година, опстру, умиљату, паметну; учини му се да ће бити необично лепа, а у том је Атанасије Ивановић био велики зналац. Тада је он провео на имању свега неколико дана, и за то време издао потребне наредбе; у васпитању девојчице учини се велика промена: добави се једна постара гувернанта, Швајцарка, образована, те је осим француског језика предавала и разне науке. Она се настани у сеоском, спахијском дому, и васпитање мале Настасије пође живо у напред. Четврте године васпитање се њено завршило; гувернанта оде, а по Настасију дође једна госпођа, сигурно нека спахиница, у некој другој далекој губернији, и одведе је собом, по наредби Атанасија Ивановића. У новом, малом спахилуку беше дрвени дом, који тек што је саграђен; намештај необично раскошан, па и само сеоце као да нарочито беше названо лепим именом „Утешно“. Спахиница смести Настасију у овај мирни кухерак, а пошто и сама беше нероткиња и удовица, то се и она настани заједно с Настом. Послуга им беше једна баба кључарица и млада собарица. У кући беше и музикалних инструмената, дивна девојачка књижница, слике, бакрорези писаљке, кичице, боје, а кроз две недеље изволео је доћи и сам Атанасије Ивановић... Од времена када је он заволео ово своје сеоце, није било лета, а да у њему не

Девојка саже главу и скиде с врата фини накит са дивним крстом у среди. Погледам боље — био је окрњен на једној страни.

— Од куда теби ово? запитах је.

— Од куда? Украда! насмеја се Мања а погледа ме с осмехом.

— Мања, тако ти Бога, реци ми истину: од куда ти ова ставр? Молим те, реци!

— Ама шта је вама? поче она.

— Ах, нужно ми је да знам, јако ми је нужно.

— Уф, ал сте радознали. После ћу вам казати.

— Не, не, кажи одмах! Молим те!

Ја склопих руке; и како ми се чини, тако сам изгледао да се Мања уплашила.

— Па то ми је од мајке.

— Од мајке?! Твоје мајке?! А како се она звала?

— Варвара Васиљевна.

Ја поернух и ухватих се за главу.

— Шта је вама? запита Мања уплашено.

— Је ли ова жива?

— Ко, моја мати? Није, давно је умрла.

— Кад?...

— Била сам тек у шестој години... кажу: да ме је овим накитом благословила...

— Ђери моја, ђери моја! заплаках се ја и падох на колена. Боже, спали Боже!

— Шта је вама? Ви сте пијани — рече Мања... Чујте, устаниште... Иштите мало селтерске воде да се освежите...

проведе по два три месеца, и тако прође прилично времена, читаве четири године, у спокојству и срећи, задовољству и и сјају.

Једнога лета, Атанасије Ивановић дође у „Утешно“ и пробави само две недеље па оде. На четири месеца по његовом одласку, баш некако у почетку зиме, пронесе се глас или боље рећи, дође некако глас Настасији Филиповној, да је Атанасије Ивановић намеран да се ожени лепотицом богатом и знатном, — једном речи, да ствара солидну и сјајну партију у Петрограду. Тај глас не беше истинит у свима појединостима: женидба је била само у пројекту, и све беше још са свим неодређено, али се у судби Настасије Филиповне опет изврши необичан преврат од тога времена. Код ње се јави ретка одлучност, и неочекивани карактер. Не мислећи дуго, напусти она своју сеоску кућину, па оде у Петроград, право Тоцкоме, и то, сама самцита. Овај се избезумио; почео био нешто говорити; али је одмах од прве речи опазио да му треба са свим изменити тон гласа, логику и све, све, све! Пред њим је седела сасвим друга жена, ни налик на ону пређашњу, коју је до скоро знао и оставио тек у јулу месецу у сеоцу „Утешном“.

Изгледало је, да је ова нова жена, пре свега, необично много знала и разумевала, — тако много да се ниси могао начудити од куда све то она зна, и како је могла створити онако тачне погледе (Ваљада то није из девојачке књижице). Шта више, она је имала прилично и правничкога знања и разумевала врло добро ако не сам свет, а оно бар како по неке ствари иду у свету; друго, у ове жене не беше више пређашњег карактера, који по некад беше плашљив, детињски неодређен, по некад чаробан са своје оригиналне општрине и наивности, по некад тужан и замисљен, узневерен и неповерљив, плачан и брижан.

Не, пред њим се сада отровним сарказмом смејало необично и неочекивано биће, које му је у брк креснуло, да никад у своме срцу није гајило према њему ништа друго, до дубоко презирање, презирање гнусобе, које је наступило одмах за првим изненађењем. Ова нова жена рече да ће јој бити све једно, ако би се он и оженио. Али, да је она дошла да сиречи тај брак из зависти и само за то, што јој се тако хоће и што тако мора бити! „Дошла сам“, рече му, „да се до миле воље насмејем, за то, што је дошло време и што хоћу да се насмејем“.

Тако се, од прилике, она изразила; али није исказала све што јој беше у памети. И докле се нова Настасија Филиповна кикотала дотле је Атанасије Ивановић премишљао о својој ствари и, у колико су му силе допуштале, доводио у поредак разбијене своје мисли. Ово се примишљање

продужило неко време: готово две недеље дана штудирао је он ту ствар и одлучивао се; после две недеље решење је било готово. Ствар беше у томе, што је Атанасије Ивановић имао у то време око педесет година и био човек са свим солидан и сталожен. Његов положај у свету и у друштву одавно стојаше на најсигурнијим основима. Као признат и виђен човек, он је себе, своје спокојство и удобност ценио више свега на свету.

(Наставиће се).

СИТНИЦЕ

Се non e vero... „Хестија“, грчки лист, доноси ову лецу анегдоту о догађају што се ту скоро у Атини десило:

Један млад адвокат, без клијената, седи у сали судској, прекретио руке и чека да му судбина удели кога клијента. И заиста судба, у лицу судије приђе младом адвокату.

— Господине, оптуженик Н. нема браниоца; би ли сте ви хтели да га заступате?

— Врло радо. Али, допустите да се најпре посаветујем и разговорим са оптуженим у споредној соби.

— Можете. Само гледајте те га саветујте како најбоље знате, рече судија саркастичним осмехом и подсмехом, што адвокату не измаче из вида.

Претрес се прекиде за неколико минута и адвокат, са својим првим клијентом уђе у споредну собу. Врата се за њима затворише и, за неколико минута чуло се како се врло живо разговарају.

Најпосле адвокат се врати и са изразом задовољства на лицу седе на своје место.

Судија га погледа.

— Господин заступниче, јесте ли спремни за одбрану?

Може ли се претрес наставити?

— Јесам, може.

— Где је оптужени?

— Оптужени? Ја не знам!

— Како??

— Уверавам вас да не знам где се оптужени у овом тренутку нахоји.

— Господине, ви ћете за ово одговарати...

— Молим вас, госп. судијо, па сами сте ми рекли да своме клијенту дам најбољи савет.

— Па онда? запита судија.

А адвокат настави

— Извините г. судијо. Видох да је мој клијент заиста крив, и, хотећи, по вашем упутству да му дам најбољи савет... ја сам му саветовао... да скочи кроз прозор и побегне што пре. И он је примио мој савет. Ласкам себи г. судијо, да сам и вас задовољно и ваше налоге испунио....

И Мања, хтевши да ме одобровољи, рече некакву глупост. Та ме реч као куршум из пушке удари. Подигох се и гледећи у страну рекох

— Ја морам ићи...

— Да идете? Зачуди се Вања али ни речи више не рече. Она ме је чудно гледала. Није могла ништа појмити.

— Мања... почех ја. Је ли то твоје право име?

— Наравно.

— И ти си кћи Варваре Васиљевне?

— Ја не лажом.

И ја познадох Мању — имала је онај исти осмех као и по којна мати, исте обрве и Варјин глас зујаше ми у глави... Ох Боже! Ко то стоји преда мном? — Моја кћи! И где смо се срели?... И ко је доведе овде? — Страшно!

— Ја хоћу кући... дајте што за кочијаша

Извукох новчаник и све новце сунух јој у шаку.

— Шта је то? Нећу ја све то.

— Не, не, узми... прашапах. Ја ћу те одвести до стана... Где живиш ти?

— У Н-ској улици... Ама, шта је вама? Све, непрестано плачете? Објасните ми, молим вас као Бога!

— Доцније Вања, доцније!... Ох. Вања молим те упоменом и гробом твоје мајке не иди више и не живи као до сад, живи скромно... А ја, ја те... нећу оставити... Све ћу ти учинити. Ја појмим.

Мања се замисли дубоко. После четврт сата доведох је у стан, а сам, сав скрушен и пренеражен једва се довукох до свог стана...